

1. משפט: תהא $T : V \rightarrow W$ ה"ל ותהא A תת קבוצה של V . אזי $T[\text{span}(A)] = \text{span}T[A]$.
 פתרון: ראשית, נשים לב ש $T[A] \subseteq W$ ולכן $\text{span}T[A] \leq W$.
 $A \subseteq V$ ולכן $\text{span}(A) \leq V$ ולכן $T[\text{span}(A)] \subseteq W$.
 יהי \subseteq

$$w \in T[\text{span}(A)]$$

\Downarrow

$$\exists v \in \text{span}(A) : T(v) = w$$

\Downarrow

$$v = \sum_{i=1}^n \alpha_i a_i, a_i \in A$$

\Downarrow

$$T(\sum_{i=1}^n \alpha_i a_i) = w$$

\Downarrow

$$w = \sum \alpha_i T(a_i)$$

w הוא צירוף לינארי של הוקטורים $T(a_i)$, שייכים ל $T[A]$. לכן מהגדרה $\text{span}T[A]$ יהי \supseteq

$$w \in \text{span}T[A]$$

\Downarrow

$$\exists v_1, \dots, v_n \in T[A] : w = \sum_{i=1}^m \alpha v_i$$

לכן $v_i = T(a_i)$, $a_i \in A$ כך ש

$$w = \sum \alpha_i T(a_i)$$

\Downarrow

$$w = T(\sum \alpha_i a_i)$$

נשים לב ש $\sum \alpha_i a_i \in \text{span}(A)$ ולכן $w \in T[\text{span}(A)]$.

2. מסקנה: תהי $T : V \rightarrow W$. אם אנחנו רוצים לחשב את התמונה של T , כלומר ImT , ידוע ש

$$ImT = T[V]$$

נבחר איזשהו בסיס ל- V , v_1, \dots, v_n .

$$T[V] = T[\text{span}\{v_1, \dots, v_n\}] = \text{span}\{T[\{v_1, \dots, v_n\}]\} =$$

$$\text{span}\{T(v_1), \dots, T(v_n)\}$$

במילים: נבחר בסיס ל- W . נחשב את התמונות של איברי הבסיס. ונעשה span לקבוצה שמתקבלת.

3. דוגמא:

$$T : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^3$$

$$T \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} x + y \\ x - y \\ 2x + y \end{pmatrix}$$

מה התמונה ומה הגרעין של ההעתקה?
פתרון: נבחר בסיס

$$e_1, e_2$$

$$T(e_1) = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 2 \end{pmatrix}$$

$$T(e_2) = \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \\ 1 \end{pmatrix}$$

$$ImT = \text{span}\left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 2 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \\ 1 \end{pmatrix} \right\}$$

אפשר לראות שהם בת"ל ולכן המימד של התמונה הוא 2. ואם נרצה למצוא את התמונה בצורה מפורשת אז נעביר למשוואות.
גרעין: יש 2 דרכים. דרך אחת: ממשפט הדרגה.

$$\dim ImT + \dim \ker T = \dim V$$

במקרה שלנו :

$$2 + \dim \ker T = 2$$

לכן $\dim \ker T = 0$. כלומר, הגרעין הוא רק וקטור ה-0.
דרך נוספת: לפתור את המשוואה

$$T \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}$$
$$\begin{pmatrix} x + y \\ x - y \\ 2x + y \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}$$

זה נותן מערכת משוואות הומוגנית עם 3 משוואות ו-2 נעלמים.

4. נגדיר $T: \mathbb{R}^{2 \times 3} \rightarrow \mathbb{R}^2$ המוגדרת $T(A) = \sum_{j=1}^3 C_j(A)$ מצאו בסיס ל ImT ול $\ker T$.
פתרון: יש בסיס ל $\mathbb{R}^{2 \times 3}$ שמוגדר ע"י המטריצות $e_{i,j}$ המטריצות שבמקום i, j יש 1 ובכל השאר 0.

$$T(e_{1,1}) = T(e_{1,2}) = T(e_{1,3}) = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}, T(e_{2,1}) = T(e_{2,2}) = T(e_{2,3}) = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix}$$

$$ImT = span \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} \right\} = \mathbb{R}^2$$

דרך נוספת היא להראות ישירות שלכל וקטור $\begin{pmatrix} a \\ b \end{pmatrix}$ יש מקור, למשל המטריצה

$$\begin{pmatrix} a & 0 & 0 \\ b & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

גרעין:

$$T \begin{pmatrix} x_1 & x_2 & x_3 \\ x_4 & x_5 & x_6 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} x_1 + x_2 + x_3 \\ x_4 + x_5 + x_6 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix}$$

כלומר, קבילנו מערכת הומוגנית, עם 2 משוואות ו-6 נעלמים.

$$\begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 1 \end{pmatrix}$$

יש 4 נשתנים חופשיים. נציב

$$x_2 = t_1, x_3 = t_2, x_5 = t_3, x_6 = t_4$$

$$x_1 = -t_1 - t_2, x_4 = -t_3 - t_4$$

$$\begin{pmatrix} -t_1 - t_2 & t_1 & t_2 \\ -t_3 - t_4 & t_3 & t_4 \end{pmatrix}$$

בסיס:

$$\begin{pmatrix} -1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} -1 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ -1 & 1 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ -1 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

דרך נוספת: ממשפט הדרגה ניתן להסיק שהמימד של הגרעין הוא 4. אם אתם מצליחים למצוא לבד 4 וקטורים בת"ל בגרעין-סיימתם.

5. יהא $V = \mathbb{R}^3, W = \mathbb{R}^2$ ונגדיר $U = \text{span} \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ -1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ -1 \end{pmatrix} \right\}$ האם קיימת

T כך ש:

$$\text{Im}T = \mathbb{R}^2 \text{ וגם } \ker T = U \quad (\text{א})$$

פתרון: לפי ממשפט הדרגה לא יכול להיות, כי נקבל ש

$$\dim \ker = 2 \dim \text{Im}T = 2 \dim V = 3$$

3=2+2. לא נכון.

$$\text{Im}T = \text{span} \left\{ \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} \right\} \text{ וגם } \ker T = U \quad (\text{ב})$$

פתרון: נשלים את $\begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ -1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ -1 \end{pmatrix}$ לבסיס. לוקטור השלישי נקרא v . לפי ממשפט ההגדרה נגדיר $T: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^2$ "ע"י

$$T \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ -1 \end{pmatrix} = T \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ -1 \end{pmatrix} = 0, T(v) = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix}$$

איך אפשר לדעת שהתמונה היא אכן מה שביקשו?
ידוע ש

$$\text{Im}T = \text{span} \left\{ T \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ -1 \end{pmatrix}, T \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ -1 \end{pmatrix}, T(v) \right\} = \text{span} \left\{ 0, 0, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} \right\} = \text{span} \left\{ \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} \right\}$$

ואיך אפשר לדעת שהגרעין זה מה שביקשו?
ממשפט הדרגה אפשר להסיק שמימד הגרעין הוא 2. ($\dim \text{Im}T = 1 \vee \dim V = 3$).

בנוסף, הם וקטורים בת"ל בגרעין (כי אנחנו יודעים שהם הולכים לס). לכן

$$\ker T = \text{span}\left\{\begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ -1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ -1 \end{pmatrix}\right\}$$

דרך נוספת: המטריצה המייצגת תהיה בגודל 2×3 .

$$(v_1 \ v_2 \ v_3)$$

מרחב העמודות שווה לתמונה. אז נשים עמודה אחת להיות $\begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix}$. לפי הנתון

ש $\begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ -1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ -1 \end{pmatrix}$ בגרעין, זה אומר שהם במרחב הס של המטריצה, וזה אומר שהעמודה הראשונה שווה לשלישית וגם העמודה השניה שווה לשלישית. אז המטריצה המייצגת תהיה

$$\begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 1 \end{pmatrix}$$

6. תרגיל $T: \mathbb{R}_2[x] \rightarrow \mathbb{R}^{2 \times 2}$ המוגדרת

$$T(p(x)) = \begin{pmatrix} p(0) & p'(0) \\ p(1) & p'(1) \end{pmatrix}$$

מצאו $[T]_C^B$ במקרים הבאים:

$$B = \{1, x, x^2\} \quad C = \left\{ \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \right\} \quad (\text{א})$$

$$\begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 2 \end{pmatrix}$$

$$T(1) = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}, T(x) = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}, T(x^2) = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 2 \end{pmatrix}$$

$$B = \{1, 1+x, 1+x^2\} \quad C = \left\{ \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \right\} \quad (\text{ב})$$

$$\begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 1 & 2 & 2 \\ 0 & 1 & 2 \end{pmatrix}$$

$$T(1) = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}, T(1+x) = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 2 & 1 \end{pmatrix}, T(1+x^2) = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 2 & 2 \end{pmatrix}$$

$$B = \{1, 1+x, 1+x^2\} C = \left\{ \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \right\} \quad (\text{ג})$$

$$\begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 2 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 2 \end{pmatrix}$$

החלפנו את השורה השנייה עם השלישית.

$$B = \{1, 1+x, 1+x^2\} C = \left\{ \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ -1 & 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 2 & 1 \\ -1 & 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 & -1 \\ 2 & 1 \end{pmatrix} \right\} \quad (\text{ד})$$

צריך למצוא

$$[T(b)]_C$$

צריך למצוא את המקדמים בצירוף:

$$T(1) = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} = x \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ -1 & 1 \end{pmatrix} + y \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} + z \begin{pmatrix} 2 & 1 \\ -1 & 1 \end{pmatrix} + w \begin{pmatrix} 1 & -1 \\ 2 & 1 \end{pmatrix}$$

$$1 = x + y + 2z + w$$

$$0 = 2x + y + z - w$$

$$1 = -x + y - z + 2w$$

$$0 = x + y + z + w$$

מוצאים את x, y, z, w וזה העמודה הראשונה של המטריצה. אח"כ עושים אותו דבר על $T(1+x)$ ועל $T(1+x^2)$.

צריך לפתור 3 מערכות משוואות שונות עם 4 משוואות ו-4 נעלמים. דרך לעשות את זה בבת אחת:

$$\begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix} = x \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ -1 & 1 \end{pmatrix} + y \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} + z \begin{pmatrix} 2 & 1 \\ -1 & 1 \end{pmatrix} + w \begin{pmatrix} 1 & -1 \\ 2 & 1 \end{pmatrix}$$

ולפתור את המערכת באופן כללי.

$$\left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 1 & 2 & 1 & a \\ 2 & 1 & 1 & -1 & b \\ -1 & 1 & -1 & 2 & c \\ 1 & 1 & 1 & 1 & d \end{array} \right) \rightarrow \dots \rightarrow \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 0 & 0 & 0 & \frac{1}{3}(-4a - b - 2c + 7d) \\ 0 & 1 & 0 & 0 & a + b + c - 2d \\ 0 & 0 & 1 & 0 & a - d \\ 0 & 0 & 0 & 1 & \frac{1}{3}(-2a - 2b - c + 5d) \end{array} \right)$$

$$T(1+x) = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 2 & 1 \end{pmatrix}, T(1+x^2) = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 2 & 2 \end{pmatrix}$$

המטריצה המייצגת תהיה:

$$\begin{pmatrix} -2 & -\frac{2}{3} & 2 \\ 2 & 2 & -1 \\ 1 & 0 & -1 \\ -1 & -\frac{1}{3} & 2 \end{pmatrix}$$

דרך שלישית:

$$\left(\begin{array}{cccc|ccc} 1 & 1 & 2 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ 2 & 1 & 1 & -1 & 0 & 1 & 0 \\ -1 & 1 & -1 & 2 & 1 & 2 & 2 \\ 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 1 & 2 \end{array} \right)$$

• מצאו בסיס ל $\ker T$ ול $\text{Im} T$.
פתרון:

$$[T]_C^B = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 2 \end{pmatrix}$$

נדרג את המטריצה:

$$\begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

מכאן ניתן להסיק ש:

$$[\ker T]_B = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}$$

$$\ker T = 0 + 0x + 0x^2$$

$$[\text{Im} T]_C = \text{span} \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \\ 2 \end{pmatrix} \right\}$$

$$ImT = span \left\{ \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 2 \end{pmatrix} \right\}$$

$$C = \left\{ \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \right\}$$

1. (תרגיל ממבחן) תהא $T : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$ המוגדרת

$$T \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} x+y \\ y+z \\ 2x+2y \end{pmatrix}$$

(א) מצאו בסיס לגרעין ולתמונה.

$$T \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 2 \end{pmatrix}, T \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 2 \end{pmatrix}, T \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}$$

$$ImT = span \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 2 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 2 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} \right\}$$

זה לא בסיס לתמונה. אפשר לראות שהוקטור השני הוא סכום של הראשון והשלישי.
בסיס:

$$\left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 2 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} \right\}$$

המימד של הגרעין הוא 1 לפי משפט הדרגה. דוגמא לוקטור בגרעין

$$\begin{pmatrix} 1 \\ -1 \\ 1 \end{pmatrix}$$

וזה בסיס לגרעין.

(ב) מצוא בסיס E כך ש

$$[T]_E^E = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & * & * \\ 0 & * & * \end{pmatrix}$$

$$E = \{e_1, e_2, e_3\}$$

$$T(e_1) = 0e_1 + 0e_2 + 0e_3 = 0$$

$$e_1 \in \ker T$$

$$T(e_2), T(e_3) \in \text{span}\{e_2, e_3\}$$

$$\text{Im}T \subseteq \text{span}\{e_2, e_3\}$$

אבל אנחנו יודעים שהמימדים שלהם 2 ולכן הם שווים.
לכן

$$e_2, e_3$$

הם בסיס לתמונה.
לכן נבחר

$$E = \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \\ 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 2 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} \right\}$$